

Bahçe Bitkileri Derneği'nin Haber Bültenidir

BAHÇE HABER

Cilt: 7 Sayı: 1

2018

Dernekten Haberler

Çengelköy Hıyar Çeşidinde Organik Tohum Üretimi

Aronya Meyve Türünün Bitkisel Özellikleri ve Adaptasyonuna İlişkin Gözlemler

www.bahceder.org.tr

Bahçe Bitkileri Derneği'nin yılda iki kez yayınlanan haber bültenidir.

Bahçe Bitkileri Derneği adına sahibi:
Yönetim Kurulu Başkanı
Ayşe GÜL

Sayfa Düzeni: Özlem TUNCAY

Bahçe Bitkileri Derneği Yönetim Kurulu

Ayşe GÜL
Gülay BEŞİRLİ
Fatih ŞEN
Özlem TUNCAY
Zeynel DALKILIÇ

Bahçe Bitkileri Derneği
Ege Üniversitesi
Ziraat Fakültesi
Bahçe Bitkileri Bölümü
35100 Bornova-İZMİR

Tel: +232 388 18 65
Fax: +232 388 18 65
E-mail: bahce.dernek@gmail.com

Kapak resmi: Aronya çiçekleri. Sevgi POYRAZ ENGİN

İÇİNDEKİLER

Dernekten Haberler

Çengelköy Hıyar Çeşidinde Organik Tohum Üretimi

Aronya Meyve Türünün Bitkisel Özellikleri ve Adaptasyonuna İlişkin Gözlemler

VI. Uluslararası Kestane Sempozyumu

II.Ulusal Yumuşak Çekirdekli Meyve Türleri Sempozyumu

Bültende yayınlanan yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir.

Dernekten Haberler...

Yeni yılınızı kutlar, 2018 yılında hepinize sağlık, huzur ve bol şans dileriz.

Geçtiğimiz dönemde, Bahçe bitkileri konusunda ülkemizde iki önemli organizasyon gerçekleştirildi. Bunlardan ilki “**VI. Uluslararası Kestane Sempozyumu**” 9-13 Ekim 2017’de, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü’nün ev sahipliğinde Samsun’da gerçekleştirildi. Özverili çalışmaları neticesinde, kestane konusunda farklı ülkelerden araştırmacıları bir araya getirerek bilgi alışverişinde bulunmalarını sağlayan Prof. Dr. Ümit SERDAR ve ekibine şükranlarımızı sunarız. İkincisi ise “**II. Ulusal Yumuşak Çekirdekli Meyve Türleri Sempozyumu**” 26-28 Ekim 2017 tarihlerinde Gaziosmanpaşa Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü tarafından Tokat’ta düzenlendi. 20 yıl aradan sonra bu toplantının gerçekleştirilmesini sağlayan, sempozyum başkanı Prof. Dr. Resul GERÇEKÇİOĞLU ve Düzenleme Kurulu’na teşekkür ederiz.

BAHÇE HABER’in bu sayısında Atatürk Bahçe Kùltürleri Merkez Araştırma Enstitüsü’nden iki makaleye yer verdik. “**Çengelköy Hıyar Çeşidinde Organik Tohum Üretimi**” başlıklı makaleyi hazırlayan Dr. Gülay BEŞİRLİ, Dr. İbrahim SÖNMEZ ve Betül DURLUPINAR’a; “**Aronya Meyve Türünün Bitkisel Özellikleri ve Adaptasyonuna İlişkin Gözlemler**” başlıklı makaleyi hazırlayan Zir. Yük. Müh. Sevgi POYRAZ ENGİN’e teşekkür ederiz.

12-16 Ağustos 2018 tarihleri arasında İstanbul’da düzenlenecek olan **30. Uluslararası Bahçe Bitkileri Kongresi** ile ilgili hazırlıklar devam etmekte. Kongreye sözlü sunum için başvurular sona ermiş olmakla birlikte poster sunum için başvurular kabul edilmektedir. Kongre ile ilgili ayrıntılı bilgiye web sayfasından (www.ihc2018.org) ulaşabilirsiniz. Tüm üyelerimizi, bu önemli organizasyona katılmaya ve ülkemizin bu konudaki potansiyelinin tanıtımına katkıda bulunmaya davet ediyoruz.

Esen kalın...

Yönetim Kurulu

ÇENGELKÖY HIYAR ÇEŞİDİNDE ORGANİK TOHUM ÜRETİMİ

Gülay BEŞİRLİ¹ İbrahim SÖNMEZ¹ Betül DUMLUPINAR¹

Çengelköy hıyarı kokulu, aroması güzel ve ince kabuklu bir hıyar çeşididir. Açık yeşil kabuk renkli, sulu ve sert dokulu meyvelere sahip olan söz konusu çeşit Beith Alpha grubu içinde yer alır. Adını vaktiyle İstanbul şehri için önemli sebzeçilik alanlarından biri olan ve yaygın olarak yetiştiriciliğinin yapıldığı Çengelköy'den almaktadır. Bu çeşidin ilk çalışmaları 1972 yılına kadar aktif olarak faaliyet gösteren Erenköy Zirai Araştırma Enstitüsü tarafından yapılmıştır. Daha sonra ilgili Enstitü'nün kapatılması ve faaliyetlerinin personeli ile beraber Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü'ne aktarılması ile söz konusu çalışmalara Yalova'da devam edilmiştir.

Çengelköy hıyar çeşidi ve diğer yerel sebze çeşitlerimizin kaderi, 1984-85 yıllarında ülkemizde serbest piyasa ekonomisi politikasının izlenmeye başlamasıyla değişmeye başlamıştır. Hibrit çeşitlerin verim ve hastalıklara dayanıklılık özelliklerinin yerel çeşitlerden daha üstün olması nedeni ile öncelikle hıyar olmak üzere zaman içerisinde diğer sebze türlerine ait yerel çeşitler terk edilmiştir. Yıllar itibarıyla piyasaya hibrit çeşitlerin hâkim olması bu çeşitleri unutturmuştur. Ancak, dünyada ve ülkemizde doğal yaşam, organik tarım ve slow food akımlarının ivme kazanması ile yerel çeşitler yeniden talep edilir olmuştur. İnsanlar unuttukları hıyar ve domates kokusunun izini sürmeye başlamış ve Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü'ne tohum almaya gelen neredeyse her üretici ve telefon eden her tüketici Çengelköy hıyar çeşidini ve diğer

yerel sebze tohumlarını sorar olmuştur. Bu istekler üzerine Enstitü Sebzeçilik bölümü 2008 yılında Çengelköy hıyar çeşidinin yeniden üretime kazandırılması çalışmalarına başlamıştır. 2013-2017 yılları arasında yürütülen 111G055 nolu TÜBİTAK projesi kapsamında verim denemesi çalışmaları tamamlanan çeşidin üretim izni alınmış organik tohum üretimi programı oluşturulmuştur.

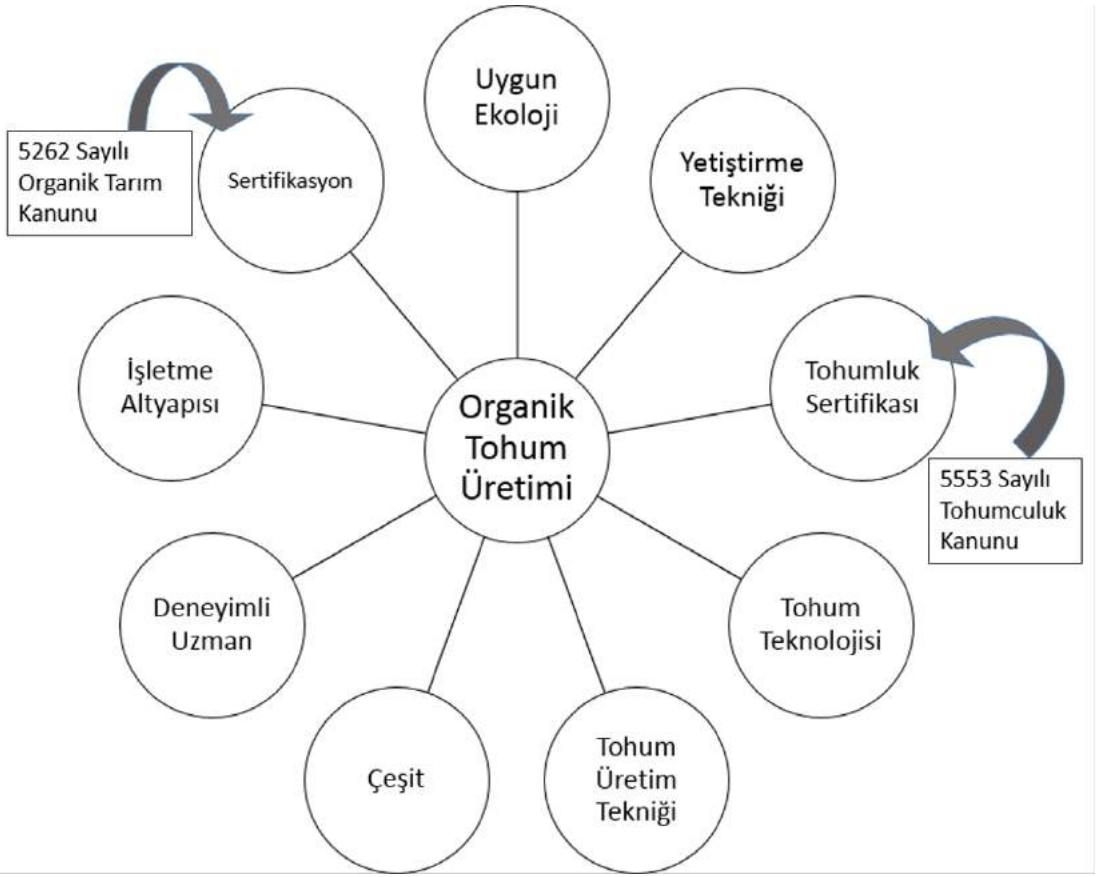
Organik Hıyar Tohum Üretimi, Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Yolları

Ülkemizde ticari tohumluk üretimi 5553 sayılı Tohumculuk Kanunu kapsamında yapılmaktadır. Organik sertifikalı tohum üretimi esas olduğunda, 5262 sayılı Organik Tarım Kanunu da devreye girmektedir. Her iki kanun gerekleri yerine getirilerek sertifikalarının alınması gerekmektedir. Bir işletmede başarılı olarak organik tohum üretiminin yapılabilmesi için gerekli koşullar Şekil 1'de verilmiştir.

Organik sebze üretiminde üretimi kısıtlayan en önemli problem hastalık, zararlı ve yabancı ot yönetimidir. Kimyasal mücadeleden ziyade koruyucu önlemlerin alınması işletme içi çözümler üretme sürdürülebilirlik için önem arz etmektedir. Yalova koşullarında yürütülen çalışmalar toprak kökenli hastalık etmenleri ve yabancı ot yönetiminde plastik malç kullanımının önemli fayda sağladığını göstermiştir (Şekil 2).

Organik tohumların depolanması ve daha sonra fidelikte oluşabilecek çökerten hastalık etmenine karşı önlem olarak uygulanacak organik fungusit bulunmamaktadır. Fide

¹Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü-YALOVA

Şekil 1. Organik tohumluk üretimi gereklilikleri

üretim aşamasında sorun olabilecek etmenlere karşı tohumlara sıcak su uygulaması yapılmıştır. Bu uygulama; tohumların 50°C sıcaklıktaki suda 15 dakika bekletilmesi şeklinde yapılmıştır (Şekil 3). Organik tarımda, toprak kökenli hastalık etmenlerinin gelişimini önleme ve bitki köklerinin gelişimini teşvik eden bazı faydalı mikroorganizmaların kullanımı bir diğer koruyucu önlemdir. Sıcak su banyosundan çıkartılan tohumlara T-22 (*Trichoderma harzianum*) uygulanmıştır. Ekimden önce tohumlara yapılan bu uygulama dikimden önce fidelere de yapılmıştır.

Şekil 2. Araziye plastik malç çekme işlemi

Şekil 3. Hıyar tohumlarına sıcak su uygulanması

Şekil 4. Tohumların çıkışı ve malç üzerine dikilen hıyar fideleri

Dikim Öncesi Yapılan Hazırlıklar ve Fidelerin Yetiştirilmesi

Hıyar tohum üretimi yapılacak araziye bir önceki yıl Ekim ayının ikinci haftası yeşil gübreleme amaçlı bakla (*Vicia faba* L.) ekimi yapılmıştır. İlkbaharda, bakla köklerinde bulunan ve ilk aşamada beyaz renkli olan nodüller pembe renge dönüşmeye başladığı aşamada bitkiler biçilerek toprağa karıştırılmıştır. Bu karıştırma işleminden dört hafta sonra araziden toprak örneği alınarak analiz edilmiştir. Toprak analizi sonuçlarına göre üretim periyodu gübreleme programı oluşturulmuştur. Organik tarımda kullanım sertifikası olan ticari çiftlik gübresi malç çekilmeden önce toprak üzerine serpilmiş, toprağa karıştırıldıktan sonra üzerine malç çekimi yapılmıştır (Şekil 2).

Tohumlar organik tarımda kullanıma uygun torf ortamına viyollere ekilmiştir. Çıkışlar üç gün içerisinde gerçekleşmiştir. Fideler ortalama 20 gün içerisinde araziye dikim aşamasına ulaşmıştır (Şekil 4). Fide köklerine araziye dikilmeden suda çözündürülen *Trichoderma harzianum* uygulaması yapılmıştır.

Bitkilerin Gelişimi

Hıyar yetiştiriciliğinde en önemli hastalık etmeni mildiyö (*Pseudoperonospora cubensis*) hastalığıdır. Yetiştirme periyodunda bu hastalık etmeni görülmüş ve mücadelesinde organik tarımda kullanıma uygun bakırlı preparat kullanılmıştır. Üretimde yaprak biti (afit) önemli bir zararlı olmuştur. Ülkemizde hıyarda görülen yaprak biti için ruhsatlandırılmış organik sertifikalı bir insektisit bulunmamaktadır. Bu zararlının yönetiminde %3 dozunda sıvı arap sabunu kullanılmıştır.

Bitki besleme ürünü olarak çiçeklenme başlangıcından itibaren haftada bir kez olmak üzere toprak analizi sonucuna göre damla sulama sistemi ile besin maddesi uygulaması yapılmıştır. Uygulanan azot miktarı 17 kg da⁻¹

geçmeyecek şekilde suda çözündürülerek gübre tankına konan çiftlik gübresi şerbeti damla sulama sistemi ile uygulanmıştır.

Meyve Gelişimi, Hasat ve Tohum Eldesi Aşamaları

Çengelköy hıyar çeşidi erkenci bir çeşittir. Fidelerin araziye dikiminden on gün sonra çiçeklenme başlamakta ve önce yoğun olarak erkek çiçek açımı görülmektedir (Şekil 5).

Şekil 5. Çengelköy hıyar çeşidinde çiçeklenme başlangıcı

Erkek çiçek açımından 2-3 gün sonra dişi çiçekler görülmekte ve meyve tutumu başlamaktadır (Şekil 5). Meyve tutumundan 3-4 gün sonra meyveler yeme olumuna ulaşmaktadır (Şekil 6). Yeme olumunda meyve uzunluğu 10-12 cm olmaktadır.

Tohumluk meyveler hasat olumuna 25-30 gün içerisinde ulaşmaktadır (Şekil 7). Hasat

Şekil 6. Çengelköy hıyar meyvesi

işlemi haftada 1-2 kez olmak üzere 3-4 haftada tamamlanmaktadır. Hasat olumunda meyve uzunluğu 18-24 cm, meyve çapı 6.5-7.5 cm ve meyve ağırlığı 300-500 g olabilmektedir. Dekara tohum verim miktarı organik tarım koşullarında 18-26 kg'dır.

Şekil 7. Hasat olumuna ulaşmış tohumluk meyve

ARONYA MEYVE TÜRÜNÜN BİTKİSEL ÖZELLİKLERİ VE ADAPTASYONUNA İLİŞKİN GÖZLEMLER

Sevgi POYRAZ ENGİN¹

GİRİŞ

Anavatanı Kuzey Amerika olan aronya (*Aronia melanocarpa*), üzüksü bir meyve olup sağlık potansiyeli nedeniyle 1900'lü yılların başlarında Almanya vasıtası ile Rusya'ya getirilmiş ve yetiştiriciliğine başlanmıştır. 1950'li yıllardan beri Doğu Avrupa ülkelerinde ticari olarak yetiştirilmektedir. Geniş çaplı üretim 1940'lı yıllardan bu yana Rusya'da yapılmaktadır. Bugün Doğu Avrupa ve Almanya'da yaygın olarak yetiştirilmektedir.

Aronya *Rosaceae* familyası, *Aronia* cinsi içerisinde yer almaktadır. Bu cins içerisinde *Aronia melanocarpa* (Michx) Elliot (Black chokeberry), *Aronia prunifolia* (Marsh) (Purple chokeberry) ve *Aronia arbutifolia* (L.) Elliot (Red chokeberry) olmak üzere bilinen üç tür mevcuttur.

Aronya geniş iklim kuşağı ve toprak şartlarına adapte olabilmekte, zengin içeriği ile insan sağlığına ve beslenmesine katkısı büyük olan bir üzüksü meyve türüdür. Aronya meyvesi çok yüksek miktarda antosiyanin ve flavonoidler içermektedir. Aynı zamanda antioksidanlar, fenoller, mineraller ve vitaminler yönünden de zengindir. İçerdiği bu kimyasalların kalp hastalıkları ve kanseri önleme potansiyeli olduğu belirtilmektedir. Aronya hem gıda sanayiinde hem de eczacılıkta kullanılmaktadır. Meyve suyu, çay, sos, reçel, dondurma gibi farklı şekillerde değerlendirilmektedir. Ayrıca doğal gıda boyası ve besin takviyesi olarak da kullanılmaktadır.

Türkiye'de aronya ile ilgili ilk çalışmalar, Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü'nde 2012 yılında Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü'ne (TAGEM) sunulan bir fidan üretim projesi ile başlamıştır. 'Nero' ve 'Viking' aronya çeşitlerinden doku kültürü ile fidanlar üretilip Enstitü deneme alanında bir plantasyon oluşturulmuştur. 2016 yılında Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü tarafından TAGEM'e sunulan bir başka proje kapsamında Yalova, Tokat, Edirne ve Malatya illerinde denemeler kurulmuştur. 3 yıl önce Kırklareli ve

Yalova'da aronya bahçeleri kurulmaya başlanmıştır.

Bu derlemede ülkemizde ilk defa yetiştiriciliği yapılan aronya üzüksü meyve türüne ait bitkisel özellikler ve aronya çeşitlerinin Yalova koşullarına adaptasyonu ile ilgili gözlemlere yer verilmiştir.

GÖZLEMLER

Aronya üzüksü meyve türüne ait 'Nero' ve 'Viking' çeşitleri üzerinde gözlemler yapılmıştır. Yapılan gözlemler doğrultusunda bu meyve türünün odunsu çok yıllık çalı formunda geliştiği ve her iki çeşidin ocak şeklinde büyüme gösterdiği görülmüştür. Yıllık dallar ve vegetasyon dönemindeki sürgünler yarı odunsu yapıdadır (Şekil 1). Meyve yükü ile birlikte dallar eğilmekte hasattan sonra ise tekrar dik halini almaktadır.

Bir ve üzeri yaşlı dalların kabuk rengi gri-kahverenginde, yıllık sürgünler parlak kızılımtırak kahverengindedir. Yapraklar oval şekilli, sivri uçlu ve kenarları ince dişlidir. Yaprakların üst yüzeyi koyu yeşil renkli alt yüzeyi ise açık yeşil renkte ve tüylüdür. Tomurcuklar 1 yaşlı sürgünlerin boğumlarında karşılıklı çapraz olarak sıralanmıştır. Uzun, sivri uçlu ve kırmızimsı renktedir. Karışık tomurcuk yapısına sahiptir.

'Nero' ve 'Viking' aronya çeşitleri arasında ocaktaki bitki sayısı bakımından herhangi bir fark gözlenmemiştir. Bitki boyu açısından karşılaştırıldığında 'Viking' aronya çeşidinin daha kuvvetli geliştiği gözlenmiştir. Buna paralel olarak yine 'Viking' aronya çeşidinin daha verimli bir çeşit olduğu belirlenmiştir. Her iki çeşidin de dikimden sonraki yıl ürün verdiği gözlenmiştir.

Bir yaşlı dallar üzerindeki tomurcukların sürmesi ile meydana gelen sürgünler üzerinde çiçek salkımları oluşmaktadır (Şekil 2). Çiçek yapısı erseliktir. Çanak ve taç yaprak sayısı 5 adet, yumurtalık 1 adettir. Stigma yüzeyi saydam, parlak nektar diski ile kaplıdır. Anterler ilk gelişim döneminde açık pembe, tam gelişim döneminde

¹Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü-YALOVA

pembe, tozlanma sonrasında mor renge dönmektedir.

Şekil 1. Aronya bitkisi.

Çiçeklenme kademeli olarak meydana gelmektedir. Yalova koşullarında Nisan ayının 3. haftasında tam çiçeklenmenin gözleendiği, hem salkım hem de sürgün üzerinde kademeli olarak çiçeklenmenin meydana gelmesi nedeni ile çiçeklenme periyodunun 20 gün kadar sürdüğü saptanmıştır. Bir salkım üzerinde açan çiçeklerin neredeyse tamamının meyve bağladığı görülmüştür. O yıl oluşan sürgünler üzerinde daha fazla sayıda ve iri meyveli salkımların meydana geldiği, daha yaşlı dallar üzerinde ise daha az sayıda ve küçük meyveli salkımların varlığı dikkat çekmiştir. Ayrıca güneşlenmeye bağlı olarak meyvelerde tatlanmanın arttığı, gölgede kalan meyvelerde ise daha tenenli bir tadın hakim olduğu görülmüştür.

Şekil 2. Aronya meyve türüne ait çiçek, çiçek salkımı ve sürgün görüntüleri

Aronya botanik bakımdan yalancı meyvedir. Meyvelerinin 5 karpelli ve her karpelde 1 tohum taslağı bulunduğu belirlenmiştir. Yaptığımız fenolojik gözlem ve değerlendirmelerde sürgün kuvveti ile meyve büyüklüğü arasında pozitif bir ilişki görülmüş, buna göre kuvvetli sürgünler üzerinde çok sayıda ve iri meyveli salkımların oluştuğu gözlenmiştir (Şekil 3). Ayrıca yine erken olgunlaşan meyvelerin geç olgunlaşan meyvelere göre daha iri oldukları tespit edilmiştir. Meyve iriliği bakımından iki çeşidi değerlendirdiğimizde 'Nero' çeşidinin meyvelerinin 'Viking' çeşidine göre daha iri olduğu gözlenmiştir. Meyve gelişim aşamasında hipodermal ve epidermal tabakalardaki antosiyanin pigmentlerinin varlığındaki artış nedeni ile değişik renk derecelerinin oluştuğu belirlenmiştir. Bunu tanımlamak amacıyla meyve gelişimi altı farklı aşamada sınıflandırılarak gelişim dönemleri açıklanmıştır. İlk dönemde meyveler yeşil renkte üzeri yoğun tüylerle kaplıdır. İkinci

dönemde çiçek burnundan itibaren meyvelerde renklenme başlamakta, üçüncü dönemde meyve yüzeyi pembe renge, dördüncü dönemde pembe-mor, beşinci dönemde mor-siyah renk dönüşümleri olmaktadır. Altıncı dönem olan olgun meyve döneminde meyveler tam iriliğine ulaşarak siyah rengini almaktadır. Meyve siyah renge döndükten sonra da olgunlaşmanın devam ettiği ve meyve iriliğinin arttığı görülmüştür. Yalova koşullarında Ağustos ortalarında meyvelerin tamamen siyah renge büründüğü gözlenmiş, meyvede irileşme ve olgunluğun Eylül ayının ikinci haftasına kadar devam ettiği görülmüştür.

Şekil 3. Aronya üzümü meyve türüne ait meyve görünümleri

Meyve kullanım olanakları açısından değerlendirdiğimizde 'Viking' aronya çeşidinin meyvelerinin taze tüketim ve kurutmalık açıdan daha uygun olduğu, 'Nero' aronya çeşidine ait

meyvelerin ise işlemeye daha elverişli oldukları düşünülmektedir. 5 yaşındaki aronya plantasyonunda herhangi bir hastalık ve zararlıya rastlanmamıştır. Aronya yetiştiriciliğinde sulamanın bitki ve meyve gelişimi açısından oldukça önemli olduğu tespit edilmiştir. Yalova koşullarında meyve tutumundan hasat dönemine kadar olan süre içerisinde haftada iki gün düzenli olarak damla sulama yapılmıştır. Aksi takdirde bitki gelişiminin gerilediği, meyve kalitesinin düştüğü görülmüştür.

SONUÇ

Aronya üzümü meyve türüne ait iki çeşit üzerinde yapılan gözlem sonuçları dikkate alındığında; aronya meyve türünün yetiştiricilik bakımından birçok meyve türüne göre avantajlı olduğu sonucuna varılmıştır. Aronya yetiştiriciliğinin oldukça kolay yapılabildiği ve verimli bir tür olduğu görülmüştür. Fidan dikiminden hemen sonraki yıl ürün alınmaya başlandığı, çiçeklenmesinin geç olması nedeni ile ilkbahar geç donlarından zararlanma riskinin bulunmadığı, meyve hasadının bir seferde yapılabildiği tespit edilmiştir. Aronya meyve türüne ait farklı çeşitlerde de AR-GE çalışmaları devam etmektedir.

KAYNAKLAR

- Anonymous 2010. Agriculture for Aronia Berries. Provision of a Market Assessment Service, May 2010.
- Fıdancı A. 2015. Türkiye İçin Yeni Bir Minör Meyve: Aronia Bitkisi ve Yetiştirme Teknikleri. VII. Ulusal Bahçe Bitkileri Kongresi, Çanakkale, (25-29 Ağustos 2015).
- Graves S. 2013. Excretion of Phenolic Compounds After Consumption of Fresh Versus Aged Chokeberry Juice in Rats (MSci Thesis). University of Arkansas Bachelor of Science in Food Science. 40s.
- Hannan J.M. 2013. Aronia Berries Profile. Iowa State University Extension and Outreach, Commercial Horticulture Field Specialist, October 2013.
- Jepsson N. 2000. The Effects of Fertilizer Rate on Vegetative Growth, Yield and Fruit Quality, with Special Respect to Pigments in Black Chokeberry (*Aronia melanocarpa*) cv. "Viking". Sci Hort. 83: 127-137.
- Knudson, M. 2009. Plant guide for black chokeberry (*Photinia melanocarpa* (Michx.). USDA-Natural Resources Conservation Service, (<http://plant-materials.nrcs.usda.gov>) (Erişim Tarihi:

VI. Uluslararası Kestane Sempozyumu

VI. Uluslararası Kestane Sempozyumu 9-13 Ekim 2017 tarihlerinde Ondokuz Mayıs Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü'nün ev sahipliğinde gerçekleştirilmiştir. Sempozyuma 10 farklı ülkeden 70 kişi katılmıştır. Sempozyumda 3 davetli konuşmacı yer almıştır: Prof. Dennis Fulbright (Michigan State University, ABD), Prof. Andrea Vannini (Tuscia University, İtalya) ve Prof. Jose Gomes Laranjo (Universidade de Trás-os-Montes e Alto Douro, Portekiz). Sempozyumda 30'u

sözlü ve 35'i poster olmak üzere toplam 65 sunum yapılmıştır.

Sempozyumda sözlü ve poster sunumların yanı sıra sosyal programlara da yer verilmiştir. Bu amaçla, sempozyumun 1. gününde saat 15.30'dan sonra Samsun gezisi düzenlenmiştir. Sempozyumun 3. günü öğleden sonra Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü'ne teknik gezi düzenlenmiştir. Sempozyumun 5. gününde OMÜ Ali Nihat Gökyiğit Araştırma İstasyonu'na ve Elmaçukuru köyünde bir kestane ormanına teknik gezi düzenlenmiştir.

II. ULUSAL YUMUŞAK ÇEKİRDEKLİ MEYVE TÜRLERİ SEMPOZYUMU

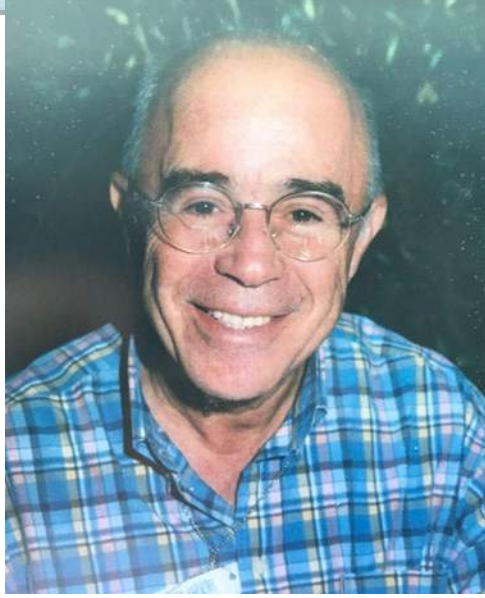
II. Ulusal Yumuşak Çekirdekli Meyveler Sempozyumu 26-28 EKİM 2017-Tokat'ta; Gaziosmanpaşa Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü tarafından düzenlenmiştir. Birincisinin yapılmasından 20 yıl sonra gerçekleştirilen Sempozyuma 39 farklı kurumdan yaklaşık 100 akademisyen ve araştırmacı katılmıştır. Açılış konuşmalarını Sempozyum başkanı Prof. Dr. Resul GERÇEKÇİOĞLU, Sempozyum Genel Koordinatörü (Dekan) Prof. Dr. M. Ali SAKİN ve Sempozyum Onursal Başkanı (Rektör) Prof. Dr. Mustafa ŞAHİN'in yaptığı sempozyumda, açılış

sunumunu (GDO GERÇEĞİ), Ankara Üniversitesi Biyoteknoloji Enstitüsü'nden Prof. Dr. Ali ERGÜL yaptı.

Sempozyumda 45 sözlü ve 55 poster olmak üzere, toplam 100 sunum yapılmıştır. Sempozyum teknik gezisinde Tokat'ın en az 500 yıllık tarihi yapıları yanında, dünyaca ünlü Balıca Mağarası ziyaret edilmiştir. "3. Ulusal Yumuşak Çekirdekli Meyve Türleri Sempozyumu"nun 3 yıl sonra, ['Eğirdir Meyvecilik Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü-İsparta'](#) da düzenlenmesine karar verilmiştir.

Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri
Bölümü Emekli Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ertan İLTER'İ
12 Temmuz 2017 tarihinde kaybettik.
Kendisini saygıyla anıyoruz.

PROF. DR. ERTAN İLTER'İN ÖZGEÇMİŞİ

Prof. Dr. Ertan İLTER, 13 Ekim 1938 yılında İzmir'in Kemalpaşa İlçesi'nde dünyaya geldi. İlk, orta ve lise eğitimlerinden sonra 1955 yılında başladığı Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi'ndeki eğitim yaşantısını 1959 yılında tamamladı. Meslek yaşamına 29 Aralık 1961 yılında Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü Bağ Yetiştirme ve Islahı Kürsüsünde asistan olarak başladı. Asistanlığı döneminde DAAD (Deutscher Akademischer Austausch Dienst) Bursu kazanarak, Almanya'da 'JKI, Federal Research Centre for Cultivated Plants'da doktora çalışmalarını sürdürdü. 1968 yılında Bilim Doktoru ünvanını alan Prof. Dr. Ertan İLTER, Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü'nde 1 Kasım 1974 yılında Doçent, 1980 yılında da profesör oldu.

Bağ Yetiştirme ve Islahı alanında çok sayıda eseri bulunan Prof. Dr. Ertan İLTER, ulusal ve uluslar arası çok sayıda bilimsel kongre, sempozyum ve çalıştayın düzenlenmesinde görev aldı. Ege Bölgesi Bağcılık Danışma Kurulu'nu (EBODAK) kurmuş ve uzun yıllar başkanlık görevini yürütmüştür. Türkiye de ilk ve tek olan bu kurul Ege Bölgesi'nde bağcılık konusunda çalışan üretici örgütlerinden teknik elemanlara kadar konu uzmanı tüm paydaşları ile birlikte her yıl bağcılığın yaşanan sorunlarını değerlendirmiş ve çözüm önerileri geliştirmiştir. Prof. Dr. Ertan İLTER ETO (Ekolojik Tarım Organizasyon Derneği) ve Bahçe Bitkileri Derneği'nin Kurucu Üyeleri arasında yer almış ve belirli dönemlerde de başkanlık görevini yürütmüştür.

İyi derecede Almanca bilen Prof. Dr. Ertan İLTER, Öğretim Üyeliği meslek yaşamına paralel olarak uzun yıllar 'Turizm Sektöründeki Rehberlik' görevini de sürdürmüş, ülkemizin kültür elçiliğini başarı ile yürütmüştür. Türk Alman Vakfı (TAKEV) kurucu üyeliği ve yönetim kurullarında görev almıştır.

Semiha İLTER ile evli olan Prof. Dr. Ertan İLTER'in Uğur ve Ufuk isminde iki oğlu bulunmaktadır.

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Ziraat
Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü Öğretim Üyesi,
Şırnak Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mehmet Nuri
NAS'ı 23 Temmuz 2017 tarihinde kaybettik.
Kendisini saygıyla anıyoruz.

PROF. DR. MEHMET NURİ NAS'IN ÖZGEÇMİŞİ

Prof. Dr. Mehmet Nuri NAS 1969 yılında İdil - Şırnak'ta doğdu. 1988 yılında Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü'nde yüksek öğrenime başladı. Bölüm ve fakülteyi dereceyle bitirerek 1992 yılında Ziraat Mühendisi unvanıyla mezun oldu. 1995 yılında Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi (KSÜ) Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü'nde araştırma görevlisi olarak göreve başladı.

1996 yılında lisansüstü eğitim için Amerika Birleşik Devletleri'ne gitti. University of Nebraska- Lincoln, Institute of Agriculture and Natural Resources, Department of Horticulture and Forestry'de lisansüstü eğitimine başladı. 1998 yılında yüksek lisans ve 2002 yılında doktora eğitimini tarımsal biyoteknoloji konusunda tamamladı. **Kendi ileri sürdüğü ve literatüre "Nas Ortam Geliştirme Hipotezi" adıyla geçen bir hipotezi doktora tezinin konusu yaparak yüz yıllık bir bilimsel probleme çözüm önerisi sundu.** Amerika'da doktora çalışmalarından dolayı "2000 - 2001 Lisansüstü Öğrenci Araştırma Ödülü'ne (Nebraska Statewide Graduate Student Research Award)" layık görüldü. 2002 yılında Türkiye'ye döndü ve KSÜ Ziraat Fakültesi'nde Dr. Araştırma Görevlisi olarak göreve başladı. 2004 yılında Yardımcı Doçent, 2006 yılında Doçent ve 2011 yılında Profesör oldu.

KSÜ'nin bilimsel araştırma altyapısının geliştirilmesine yönelik olarak büyük-orta bütçeli DPT ve TÜBİTAK destekli projelerde yürütücü ve araştırmacı olarak görev aldı. Bilimsel araştırma projelerinde ihmal edilmiş

kaynakların topluma kazandırılması ve ülke sorunlarına çözüm getirilmesi gibi konulara ağırlık verdi. Akademik yapının güçlenmesi ve yeni akademik birimlerin kurulmasında önemli katkıları oldu. Lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencilerine danışmanlık yaptı.

2008 - 2011 yılları arasında TÜBİTAK-Tarım, Ormanlık ve Veterinerlik Araştırma Destek Grubu (TOVAG) Grup Danışma Kurulu üyeliği ve 2011 - 2013 yılları arasında TÜBİTAK - TOVAG Grup Yürütme Komitesi üyeliği görevlerini yürüttü. Çok sayıda TÜBİTAK bilimsel proje değerlendirme panellerinde moderatör ve panelist olarak görev aldı. TÜBİTAK tarafından desteklenen KOBİ Ar-Ge projelerinde izleyici olarak görev yaptı. 2013 yılında 2547 Sayılı Kanunu'nun 40/b maddesine göre Şırnak Üniversitesi'ne görevlendirildi. Şırnak Üniversitesi'nde Rektör Yardımcısı, Ziraat Fakültesi Dekan Vekili ve İdil Meslek Yüksekokulu Müdür Vekili görevlerini yürüttü.

2014 yılında 2547 Sayılı Kanunu'nun 16 maddesine göre Şırnak Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dekanlığı'na atanan Prof. Dr. Mehmet Nuri NAS dekanlık görevinin yanında Şırnak Üniversitesi Rektör Yardımcılığı görevini de yürüttü. 11.02.2015 tarihinde vekaleten, 18.03.2017 tarihinde de asaleten Şırnak Üniversitesi'ne Rektör olarak görevlendirildi. Rektörlük görevini üstlendiği tarihten itibaren vefat ettiği tarihe kadar Şırnak Üniversitesi akademik yapısının güçlendirilmesi ve üniversite bünyesinde yeni akademik birimlerin kurulmasında çok büyük çaba harcaması yanında bugünkü kampüs fiziki yapısının tamamlanması için çok önemli katkıları oldu.

Evli olan Prof. Dr. Mehmet Nuri NAS'ın 4 çocuğu bulunmaktadır.

Bahçe Bitkileri Derneği
Ege Üniversitesi
Ziraat Fakültesi
Bahçe Bitkileri Bölümü
35100 Bornova-İZMİR

Tel: +232 388 18 65
Fax: +232 388 18 65
E-mail: bahce.dernek@gmail.com

www.bahceder.org.tr